

Î N C H E I E R E

17 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând conflictul negativ de competență dintre Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și Curtea de Apel Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de Cabinetul Avocatului „Colenco Aureliu” împotriva Serviciului de Informații și Securitate cu privire la obligarea excluderii din lista persoanelor suspecte ca fiind asociate persoanelor supuse sancțiunilor,

c o n s t a t ă :

La 01 martie 2023, Cabinetul Avocatului „Colenco Aureliu” a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului de Informații și Securitate cu privire la obligarea excluderii din lista persoanelor suspecte ca fiind asociate persoanelor supuse sancțiunilor.

Reclamantul a solicitat constatarea nesoluționării în termenul legal a cererii privind excluderea din lista persoanelor suspectate ca fiind asociate persoanelor supuse sancțiunilor; obligarea emiterii actului administrativ privind excluderea Cabinetului Avocatului „Colenco Aureliu” din lista persoanelor suspectate ca fiind asociate persoanelor supuse sancțiunilor.

Prin încheierea din 04 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a dispus strămutarea cauzei nominalizate spre examinare după competență la Curtea de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a ridicat conflict negativ de competență între Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, cauza fiind remisă pentru soluționarea conflictului negativ de competență apărut, la Curtea Supremă de Justiție, cu suspendarea procesului la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la acțiunea înaintată de Cabinetul Avocatului „Colenco Aureliu” împotriva Serviciului de Informații și Securitate cu privire la obligarea excluderii din lista persoanelor suspecte ca fiind asociate persoanelor supuse sancțiunilor.

Studiind actele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că competență să judece prezenta cauza de contencios administrativ este Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, unde urmează a fi remisă.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Din cererea de chemare în judecată, rezultă că Cabinetul Avocatului „Colenco Aureliu” a depus prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului de Informații și Securitate solicitând:

- constatarea nesoluționării în termenul legal a cererii privind excluderea din lista persoanelor suspectate ca fiind asociate persoanelor supuse sancțiunilor,
- obligarea emiterii actului administrativ privind excluderea Cabinetului Avocatului „Colenco Aureliu” din lista persoanelor suspectate ca fiind asociate persoanelor supuse sancțiunilor.

Conform art. 58 alin. (2) din Codul administrativ, conflictele de competență pot fi: a) pozitive – când două sau mai multe autorități publice se declară competente să desfășoare o anumită activitate administrativă; b) negative – când nicio autoritate publică nu se declară competentă să desfășoare o anumită activitate administrativă.

Conform art. 200 alin. (3) și (4) din Codul administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că actul administrativ, ca orice act juridic, reprezintă forma juridică principală de activitate a administrației publice, care constă într-o manifestare de voință expresă, unilaterală și supusă unui regim de putere publică precum și controlului de legalitate al instanțelor judecătorești, care emană de la autorități administrative sau de la persoane private autorizate de acestea, prin care se nasc, modifică sau sting drepturi și obligații corelative.

Articolul 10 alin. (1) din Codul administrativ stipulează că, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sânt afectate de actul administrativ individual, nu sânt destinatarii acestuia. Un act administrativ de acordare periodică a prestațiilor materiale sau bănești este un act administrativ individual prin care o astfel de prestație se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În conformitate cu art. 191 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătorii soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ. Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.

Prin dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a RM nr. 45 din 31 octombrie 2022 (modificată prin Dispoziția nr. 46 din 11 noiembrie 2022) potrivit pct. 1.2 al dispoziției, Serviciul de Informații și Securitate a RM s-a pus în sarcină elaborarea unei liste a persoanelor în privința cărora există suspiciuni că sunt asociate cu persoanele incluse de către SUA în lista sancțiunilor internaționale.

Prin răspunsul nr. 20/C-901/23 din 06 ianuarie 2023, Cabinetul Avocatului „Colenco Aureliu” a fost informat că a fost inclus în lista menționată.

La 24 ianuarie 2023, Cabinetul Avocatului „Colenco Aureliu” s-a adresat Serviciului de Informații și Securitate a RM cu o plângere prin care a solicitat inițierea procedurii administrative în vederea excluderii Cabinetului Avocatului „Colenco Aureliu” din lista persoanelor suspectate ca fiind asociate persoanelor supuse sancțiunilor.

La data de 01 martie 2023 Cabinetul Avocatului „Colenco Aureliu” a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului de Informații și Securitate cu privire la constatarea nesoluționării în termenul legal a cererii privind excluderea din lista persoanelor suspectate ca fiind asociate persoanelor supuse sancțiunilor; obligarea emiterii actului administrativ privind excluderea Cabinetului Avocatului „Colenco Aureliu” din lista persoanelor suspectate ca fiind asociate persoanelor supuse sancțiunilor.

Prin cererea de chemare în judecată a reclamantului Cabinetul Avocatului „Colenco Aureliu” depusă împotriva Serviciului de Informații și Securitate, se solicită obligarea Serviciului de Informații și Securitate să emită un act administrativ individual favorabil.

Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că în speță, în temeiul prevederilor art. 10, 11 și 191 alin. (1) din Codul administrativ, acțiunea formulată de reclamant urmărește scopul de a obliga Serviciul de Informații și Securitate să emită un act administrativ individual, și competența jurisdicțională generală pentru examinarea prezentei acțiuni în contencios administrativ este a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Articolul 197 din Codul administrativ prevede că, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Căile procedurale asigură persoanelor interesate accesul la o instanță de judecată, căreia prin lege i s-a stabilit competența de a hotărî, iar pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei. Acest mod de reglementare al dreptului de acces la justiție este în concordanță cu principiile Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit cărora exercitarea dreptului de acces la justiție presupune tocmai asigurarea accesului oricărei persoane la un tribunal instituit de lege, adică

garantarea unei proceduri judiciare în fața căreia să se poată realiza, efectiv, acest drept.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, prin prisma standardelor Curții Europene a Drepturilor Omului, notează că nerespectarea de către o instanță a dispozițiilor de drept intern implică în principiu o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție (cauza DMD Group, A.S. vs Slovacia, 05 octombrie 2010, §61).

În același timp, articolul 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale garantează ca prim aspect al procesului echitabil înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională. De aceea, normele de competență jurisdicțională sunt de strictă interpretare, iar orice interpretare extensivă sau restrictivă trebuie calificată ca abuz de drept.

Pe cale de consecință, reieșind din limitele obiectului și temeiul acțiunii Cabinetului Avocatului „Colenco Aureliu”, raportat la textele prevederilor legale enunțate, instanța competentă jurisdicțional de a examina acțiunea în contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă Cabinetul Avocatului „Colenco Aureliu” împotriva Serviciului de Informații și Securitate cu privire la obligarea excluderii din lista persoanelor suspecte ca fiind asociate persoanelor supuse sancțiunilor, este Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

În conformitate cu art. 200 alin. (3) și 230 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se constată competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, la judecarea cauzei de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Cabinetul Avocatului „Colenco Aureliu” împotriva Serviciului de Informații și Securitate cu privire la obligarea excluderii din lista persoanelor suspecte ca fiind asociate persoanelor supuse sancțiunilor.

Cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Cabinetul Avocatului „Colenco Aureliu” împotriva Serviciului de Informații și Securitate cu privire la obligarea excluderii din lista persoanelor suspecte ca fiind asociate persoanelor supuse sancțiunilor, se remite Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pentru examinare în fond, conform competenței.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi